

۲۰۱۰/۰۱/۱۱م

ژباړه او هڅه: رحمت آريا

د هېخچا د واکمنۍ گدی پر مستند فلم لنډه کتنه

یوولسمه برخه

موزیک

ددغو ودانیو آثار د دروازه ملل ترڅنگ هم لیدلای شو.

موزیک

بنایي همدلته ویلای شو کله چې یو دیوال نرول کیږي او له هغه څخه خټي ، خاوري او ډبرې پاتي کیږي او پوه شو چې زموږ موخه څه وه.

موزیک

ناصرپور پیرار : گورئ ! کله چې یوه لرغونې ودانۍ نرول کیږي له هغې څخه د خټو ، خاورو او ډبرو کواری کواری خاوري پاتي کیږي.

د پانو شمیره: له ۱ تر ۶

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلپکني د ليکنيزي بني پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ

ددغو کوارو غټوالی د نرول شوي اثر په غټوالي پوري اړه لري او تر وسي وسي د هغه تل ته ورسيرئ. کله چې تاسو دغي لرغوني يا رښتوني لرغوني ودانۍ ته ننوځئ پرته له هوارې ځمکې بل شي نه گورئ. لومړی بايد کيندني پيل کړئ ، را ايستل شوي خاوري يوي خوا ته کړئ ترڅو ديوال مو لاس ته درشي. پام مو دی. په ځانگړې توگه هغه لرغوني ديوالونه چې پلن وي او تخت جمشيد له همدغسي ټولگو څخه يوه ټولگه ده چې ديوالونه پلن او پسرور دي. که مور د وخت تيريدا او لرغونتوب په پام کې ونيسو نو له داسي لرغوني ودانۍ څخه بايد دومره خاوري راپورته شوي وای چې غونډۍ ورڅخه جوړې شوي وای او ان دغه اسفنکسونه بايد پکې ډوب شوي وای ، خو هغه لرغوني ستايني ، انځورگرۍ او نقاشۍ چې مور يې له دغي ټولگي څخه لرواوي چې يوازي دلته همدغه اسفنکسونه اوستني ليدل کيږي او ان د يوه سطل په اندازه خاوره ورڅخه نه دي راوتلي.

وياند ۱

په انگر کې دننه يوه لويه حجاري شوي دبرينه تخته پرته ده او څرگنده نه ده چې د تخت جمشيد له کومې برخې سره تړاو لري. په پای کې ددغي ډبري حجاري څيرو چې دلته يې خوشي کړي ده.

موزیک

له څيرني مخکې بايد پام وکړو هماغسي چې مخکې مو ورته نغوته وکړه د تخت جمشيد حجاري ټولي هغه کاپي شوي حجاري دي چې بيلگي يې د تخت جمشيد له جوړولو مخکې زموږ په سيمي کې دود وي. د بيلگي په ډول دغو دوه وو حجاريو ته وگورئ.

موزیک

ددغي شلگري [نيزي] اوږدواله ته بنه خير شئ چې تر اډانۍ پوري پورته تللي ده؟

موزیک

اوس د همدغي اډانې هغه بلي ډډي ته گورو ، پام وکړئ

موزیک

دغه پخسه وزمه لا تر اوسه نه ده پورته شوې ، بنايي د شلگري د سر تر اښونکي بل سړی وو چې د تر اښلو کار يې نه دی پيل کړی.

موزیک

د اډانۍ گرد چاپير گلکاري هم نيمگري ده او د اډانې

غولی هم لا تر اوسه په بشپړه توگه نه دی تر اښل شوی.

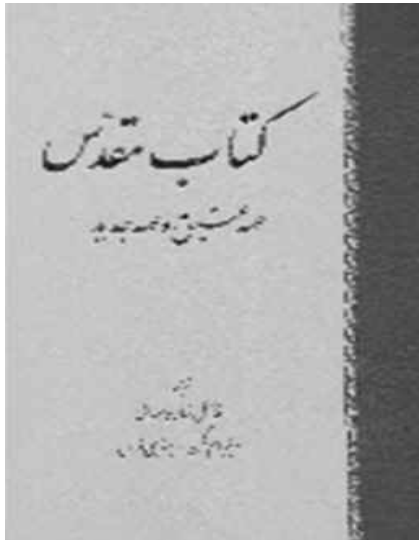
د پاڼو شميره: له ۲ تر ۶

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خير و لولئ

جاج [له ناصر پورپيرار سره مرکه]

پوښتنه: يوه پوښتنه چې رامنځته کيږي دا ده: ولي د تخت جمشيد د جوړولو چاري په نيمگري توگه پريښودل شوي، کوم لاملونه ول چې له دومره لگښت او د وخت په تيرولو سره سره چې پردغي ودانۍ لگول شوي يو ناڅاپه کار په تپه نيمگري درول کيږي او له هغه وروسته بيا داسې څوک نه شته چې راشي، دغه ودانۍ بشپړه کړي او کار ته دوام ورکړي؟

ناصرپور پيرار! وگورئ! ستاسو د پوښتنې د ځواب پوهيدا هغه مهال آسانه کيدای شي چې ننډارچي ومني د تخت جمشيد ودانۍ يوه نيمه کاره نيمگري ودانۍ ده. دا هغه څه دي چې مور وړ باندې بشپړ ډاډ لرو او غواړو هغو ته د پلټنو په لړ کې ځوابونه ومومو؛ مور د ايران د انجنيرۍ له نظام څخه يوه پلاوي ته بلنه ورکړه، پلاوي د تخت جمشيد د معمارۍ د نيمگري تيا په اړه زموږ پوښتنو ته په رسمي ډول ځوابونه راکړل، د مانپو دغه ټولگه د معمارۍ له دومره نيمگري تيا وو ډکه ده چې هېڅکله يې يوه بشپړه ټولگه نه شو بللای. دلته يوه ترټولو غټه پوښتنه چې رامنځته کيږي دا ده چې دا دومره ډيرې راورل، دومره پانگه، دومره مادي کار، هڅه او زباد، حجاري، ددروازو جوړول او نور او نور چې وشول ولې يو ناڅاپه نيمگري پريښودل کيږي؟ ولي دومره ستره پانگه اچونه له پامه غورځول کيږي؟ ولي بل داسې څوک نه موندل کيږي چې پاتې نيمگري کار وړ بشپړ کړي؟ دلته ده چې د تاريخي پلټنو په لړ کې مور د بشريت په لرغون تاريخ کې له يوه ستر بشري ناورين سره مخامخ کيږو او هغه ته د پوريم ټولوژنه وايو؛ دغه ټولوژنه په منځني ختيځ کې چې خشايارشاه واکمن وو زموږ په سيمه کې رامنځته شوه، هر هغه چا چې د هخامنشيانو د زور واکې واکمنۍ پر وړاندې دفاع او مقاومت کاوه، او هرڅوک چې د هخامنشيانو پر وړاندې دريدل ټول ډرې وړې، پوپنا او ستي شول، هغوی د يوې پلان شوې خونړۍ طرحې په ترڅ کې په ډله بيزه توگه ووژل شول، دا په تاريخ کې ډيره بورنورې او خونړۍ پېښه ده چې هغې ته د تورات د کتاب د [استر] په څپرکي کې ورته نغوته شوې او ويل يې چې په زموږ په سيمه کې دغسې يوه نسل وژنه رامنځته شوې ده.

د پاني پرمخ: سپېڅلی کتاب: نوی او لرغونی پیر
[کتاب مقدس: عهد عتيق و عهد جديد]

د پاني پرمخ: د تاريخ ليکونکو دولسم کتاب چې استر نوميرې او لس څپرکي لري

دغه نسل وژنه په داسې مهاليز واټن کې رامنځته کيږي چې تخت جمشيد د جوړيدلو په درشل کې وو نو د تخت جمشيد د جوړښت نيمگري پاتې کيدنه په ډيرې ساده گۍ دي ته نغوته کوي چې د تخت جمشيد ټول جوړوونکي د هغو کسانو په ډله کې ول چې بايد په دغې نسل وژنې کې پوپنا شوي وای. په دې مانا چې هنريال، وستا کار، معمار، طراح او بل هرڅوک چې په دغې ودانۍ کې په کار بوخت ول ناڅاپه تر بريد لاندې راغلي دي او په ډله بيزه توگه وژل شوي دي. پرته له ناشوني بريښي چې يو حجار کله چې د بيلگې په توگه يوه دايره کاري، يا د گل پانه جوړوي خپل کار دې نيمگري پريږدي. دغسې يو کار نه فني دي، نه هنريال او نه سابقه لري. هغه څوک چې د حجاري کار ترسره کوي لومړی خپل کار پای ته رسوي او له هغه وروسته خپل کار پريږدي.

د پانو شميره: له ۳ تر ۶

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
د ليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ

پوښتنه: د هخامنشيانو خټه او تومنه په څه کې پرته ده او ولې يې دغه نسل وژنه وکړه؟

ناصر پور پيرار: د خبرې بنسټ دلته دی چې هخامنشيان د يهودانو يو اجير شوی پوځي ځواک وو ، د هغه موخه دا وه چې اورشلیم له سره بيا ورغاوي ، هغه ته نوي ژوند او نظم ورپه برخه کړي او د سيمې ټول مدنيتونه له منځه يوسي ترڅو له هغه وروسته يهودان په کرارۍ او داده زړه په سيمه کې ژوند وکړي. په دې اړوند مور نور دلايل هم وړاندې کولای شو او دغه پېښه د هخامنشيانو پر وړاندې چې د يهودانو پوځي مټ بلل کيږي د سيمې ټول توکمونو د غورځنگونو او پاڅونونو لامل گرځي. په لړ کې يهودان د دويم ځل لپاره د گواښ احساس کوي او گومان کوي دوی ته يو بل بابل په لاره کې پروت دی او بيا د يرغملو په توگه د سيمې دتوکمونو په منگولو کې را پرېوځي او غورځنگ تر هغه ځايه پرمخ ځي چې د يهودانو پلان د ماتې ژۍ ته نيردې کوي. دلته ده چې د تورات پر بنسټ يهوديان پرېکړه کوي او د کودتا په څير يوي خونړۍ ټولواړنۍ ته لاس اچوي او د هغې نوم پوريم ږدي. په سيمه کې ددغې پېښې پاتې شوني په زباد رسوي چې دغه پېښه رامنځته شوي ده.

پوښتنه: د هخامنشيانو د واکمنۍ لپاره د څومره کلونو لپاره د واکمنۍ اټکل کولای شو؟

ناصر پور پيرار: هېڅ داسې کال په پام کې نه شو نيولای ، ځکه چې جگړه ده ، پام مو دی ، نه شو کولای د هغوی لپاره د واکمنۍ کلونه وټاکو. له هغې شېبې چې د هخامنشيانو پښه په سمې لگيدلې د پوريم تر پېښې پورې له کلک سيمه ييز مقاومت سره مخامخ شوي دي. ددغه مقاومت انځور د داريوش د بيستون په دبرليکه کې ثبت شوی دی. هلته دوی ۳۰ ملتونه شماري چې له داريوش سره په جگړه کې لاس او گريوان ول. له دې امله دغه سړی چې له دېرشو ملتونو سره په جگړه کې وو هغه کله د حکومت کولو لپاره وخت درلود.

له امله دغه مسنله په خپله په زباد رسوي چې تخت جمشيد يوه نيمگړې ټولگه ده ، او هغه انځورونه چې د تخت جمشيد د ايجادا د ماني پر چوټري ليدل کيږي او دعوی شوي ملتونو ورته غاړه ټيټه کړې وه او سوغاتونه به يې ورته راوړل هغه پېښې دي چې هېڅکله په تاريخ کې نه دي پېښ شوي. ځکه که د مانيو تالارونه نه وي جوړ شوي نو هېڅکله جشنونه او لمانځني هم نه دي تر سره شوي. له دې امله تاسو هېڅکله په تاريخ کې د هخامنشيانو د سترواکۍ له نامه څخه ياونه نه شئ کولای. ځکه د هغه لپاره مرکزيت نه لرئ ، د هغوی د واکمنۍ آثار په سيمه کې نه دي پاتې ، او يوازينی ستر شی چې تاسو له هخامنشيانو را پاتې مور ته راپېژندلای شئ تخت جمشيد دی

او تخت جمشيد هم په خپل وار داسې يوه ودانۍ ده چې د ودانولو په ډيرو لومړنيو پړاوونو کې وه او د جوړښت کار يې په همدغه پړاو کې په ټپه دريدلي دي او مور د هغوی په اړه بل هېڅ مرکزيت هم نه لرو او نه يې پېژنو. له دې امله تاسو وگورئ دغه سترواکي لا تراوسه يوه سکه نه لري . دا څه ډول سترواکي ده چې نه شي کولای خپله سکه تاريخ ته ور وپېژني. او دا څرنگه سترواکي ده چې د سګې په نه لرلو ۱۲۷ ملتونه د نړۍ ټول د خپل واکمنۍ تر اودم او کړۍ لاندې راوړي ؛ دا ټولې د يهودانو له فکري دستگاه څخه را څڅيدلي او جوړې شوي افسانې دي. او ټولې يې په دې موخې شوي چې د پوريم په پېښه کې د پراخو ټولواړنو پرمخ څارونه راوکاږي او پېښه له تاريخه پټه وساتي.

پوښتنه: دغه درغلني او تگماری چا رامنځته کړې دي؟

ناصر پور پيرار: د اروپا او امريکا پوهنتونونو

پوښتنه: يعنې دا ټول يې د اروپا پوهنتونونو جوړې کړې دي ؟

ناصر پور: هو ! هو ! دا ټولې د آلمان ، فرانسې ، انگليس او امريکا د پوهنتونونو له پلوه جوړې شوي دي. په دغو درغلنو او تگماریو کې يو ډيره او ډيره د پاملرنې وړ خبره دا ده چې ددغو تاريخونو ليکوالان ، ددغو درغليو او تگماریو ، مجهولاتو او له چلوټو ډک ليکوالان [دلته بايد خبره له چلوټۍ وي] په ټولې درغلني ، يا روسان ول ، يا آلمانيان ، يا انگرېزان يا امريکايان ول ، دوی ټول په يوه ټکي کې يا په دوه وو چورليخونو کې له يو بل سره گډ دريځ او موخه لري : لومړی دا چې ټول يهودان دي. له دې امله د پوريم د ناورين پټ ساتل دهغوی ديني غوښتنه ده. دويم دا سره له دې چې دغه ښاغلي د دويمې نړيوالې جگړې د پيل او د نښتې د لاملونو په اړوند له يو بل سره گډ ليد لوری

د پاڼو شميره: له ۴ تر ۶

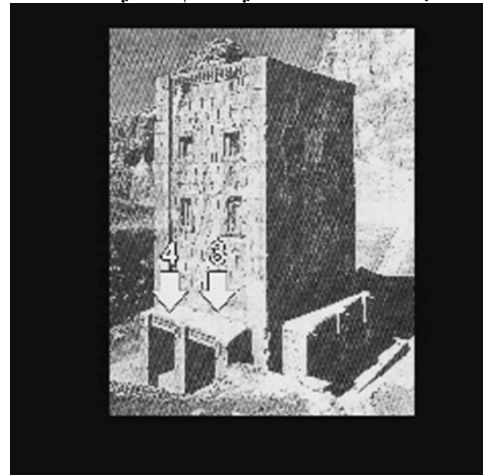
افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلېکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رايرلو مخکې په خبر و لولئ

ونه لري ، يا د لرغوني يونان د تمدن په اړه يا د لرغوني روم په اړه نظريات يې له يو بل سره ټکر کې وي خو عجيبه داده چې د لرغون پيژندونکو ، ايران پيژندونکو ، بيا رغاوونکو او هنر پيژندونکو چې د منځني ختيځ او ايران په اړه يې نظر ورکړی يا يې څه ليکلي دي ټول له يو بل سره همغږي دي. په دې اړوند ددوی په منځ کې هېڅ مخالف نه ليدل کيږي. ټول له يوې سرچينې او پيلامې څخه خبرې کوي . ته به وايي ټول يو متن لولي. په دوی داسې گوتځنډونکي نه ليدل کيږي نه وروره ، دلته دغه خبره دغسې ده او هلته هغسې وه.

پوښتنه : ددغو درغليو او ټگماريو لمنه څومره پراخه ده؟ آيا ددغو درغليو په رامنځته کولو هغوی غوښتي دي زمور ترمنځ بيلتونپالنې ته لمن ووهي؟

ناصرپور پيرار: تر هغه ځايه چې په سيمې او پوريم پورې اړه لري ، ددغو درغليو لمنه پراخه ده. په دې مانا چې پيژندنه يې هم گران کار دی. په هغه څه چې مور پوهيږو ټول هغه مالومات چې د تخت جمشيد او هخامنشيانو په اړه شته ، غلط دي ، سم نه دي. هغه مالومات چې د اشکانيانو په اړه شته غلط دي ، سم نه دي. هغه مالومات چې د ساسانيانو په اړه شته غلط دي ، سم نه دي.

مور د ساسانيانو په اړه هر بې پرې سړي ته په سادگي زباد ورسوو چې په نقش رستم کې د ساسانيانو په اړه شته ډبرليکني ، هغه ډبرليکني نه دي چې ادعا کيږي دا لرغوني ډبر ليکني دي ، بلکه دا هغه کارونه دي چې ۶۵ کاله مخکې د شيکاگو پوهنتون د خپلو زبده استادانو په لاس په سيمه کې ترسره کړي دي ، دا د لويديځ تمدن لپاره د شرم اوننگ ځای دی چې يو نامتو پوهنتون يې سيمې ته مأمور راليري ترڅو د تاريخي انحراف د يوه ملت د تاريخي ذهن لپاره په لوی لاس لرغوني ډبرليکني جوړي کوي. دغه درغلنه په نقش رجب کې راپيښه شوي ، په غارشاه پور کې پيښه شوي ، په پاسارگاد کې پيښه شوي ، کله چې تاسو دغې سيمې ته ننوځئ نو له ورايه ويني چې دوی زمور د تاريخي مالومات د منحرفولو لپاره له هېڅ ډول چلوټي ، لارې او وسيلې څخه سپما نه ده کړي.

د پاڼو شميره: له ۵ تر ۶

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
: دليکني د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خبر و لولئ

پوښتنه: پوريم داسې مسئله ده چې زموږ په پير كې دغه اصطلاح ستاسو له پلوه وموندل شوه. په دې مانا چې ښايي په بل هېڅ ځاى كې ورته نغوته نه وي شوي ، ان ويل دورانته هم دغه اصطلاح نه پيژني دا څنگه كيداى شي چې دغه اصطلاح اصلا له ټولي نړۍ څخه

نور بيا

يادونه:

د فلم د ليدلو لپاره د تحليل د څانگې كېږي خواته د تلويزيون هاى افغاني تر كركۍ لاندې د آگ او تى وى د مستدوفلمونو په برخه كې وگورئ!

د پاڼو شميره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكارۍ ته راښوولې. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de
: دليكنې د ليكنيزې ښې پازوالي د ليكوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكې په خيبر و لولئ